

Nieuwsbrief STAB OGR Updates - Nummer 04, 2014

Nummer 4, 2014

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2014:279](#) 27-01-2014

Gemert-Bakel

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2014:136](#) 17-01-2014

Minister van I en M/snelheidsverhoging

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2014:96](#) 10-01-2014

Zundert/beheersverordening

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:417](#) 12-02-2014

Den Haag/bestemmingsplan 'Oostduin-Arendsdorp'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:431](#) 12-02-2014

Coevorden/bestemmingsplan 'Gramsbergerstraat Coevorden'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:474](#) 12-02-2014

Lelystad/bestemmingsplan 'Lelystad Luchthaven'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:388](#) 12-02-2014

Duntamadiel/omgevingsvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:333](#) 05-02-2014

Aa en Hunze/bestemmingsplan 'Rolderstraat 8 Grolloo, Dierenpension De Open Ruimte'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:279](#) 05-02-2014

Utrechtse Heuvelrug/bestemmingsplan 'Middenlaan 1 Doorn'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:343](#) 05-02-2014

Rijssen-Holten/intrekking bouwvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:322](#) 05-02-2014

Heemstede/omgevingsvergunning dakopbouw

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:340](#) 05-02-2014

Oldenzaal/bestemmingsplan 'Hanzepoort'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:348](#) 05-02-2014

Hilversum/bestemmingsplan 'Utrechtseweg'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:280](#) 05-02-2014

Amsterdam/bestemmingsplan 'Amsteleiland'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:351](#) 05-02-2014

Nieuwegein/bestemmingsplan 'Windpark Nieuwegein'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:330](#) 05-02-2014

Nieuwkoop/dwangsombesluit

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:285](#) 05-02-2014

GS Limburg/milieuvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:173](#) 29-01-2014

Beesel/omgevingsvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:259](#) 29-01-2014

Laarbeek/bestemmingsplan 'Kanaaldijk Aarle-Rixtel'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:175](#) 29-01-2014

GS Zuid-Holland/reactieve aanwijzingen

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:188](#) 29-01-2014

Staat der Nederlanden/overschrijding redelijke termijn

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:122](#) 22-01-2014

Ede/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:109](#) 22-01-2014

Noordenveld/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:28](#) 15-01-2014

Zeist/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:16](#) 15-01-2014

Roermond/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:65](#) 15-01-2014

Staatssecretaris I en M/voorwaarde

Annotatie

mr. V.M.Y. van 't Lam

Annotatie

Berthy van den Broek

Annotatie

Tonny Nijmeijer

Annotatie

Tycho Lam

ANNOTATIE

mr. V.M.Y. van 't Lam

1. De hiervoor opgenomen uitspraak bevat een aantal te signaleren elementen met betrekking tot de bevoegdheid om de omgevingsvergunning voor milieu (art. 2.1 lid 1 onder e Wabo) geheel of gedeeltelijk in te trekken in geval er meer dan drie jaar geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van de vergunning (art. 2.33 lid 2 onder a Wabo). Let wel, er bestaat ook een bevoegdheid om een vergunning in te trekken bij wijze van sanctie (art. 5.19 Wabo). Die intrekking is hier niet aan de orde.

2. In artikel 2.33 lid 2 onder a Wabo staat voor zover hier relevant dat het bevoegd gezag de omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk kan intrekken, 'voor zover (...) gedurende drie jaar (...) geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van de vergunning'. De Wet milieubeheer (WMB) bevatte overigens een vergelijkbare bepaling. Ingevolge artikel 8.25 lid 1 onder c (oud) WMB kon het bevoegd gezag een vergunning voor een inrichting geheel of gedeeltelijk intrekken indien gedurende drie jaar geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van de vergunning. Uit de wetsgeschiedenis blijkt niet dat de wetgever in de Wabo ter zake inhoudelijke wijzigingen beoogt, zodat er naar mijn mening vanuit mag worden gegaan dat de Wabo op dezelfde wijze moet worden uitgelegd.

3. Wat was er in de hiervoor gepubliceerde uitspraak aan de hand? Het college van B&W van Nijmegen had een omgevingsvergunning voor milieu gedeeltelijk ingetrokken, voor zover het betreft de activiteiten die betrekking hebben op het stoken van whisky. De (gehele) vergunning zag op het 'produceren, distilleren en bottelen van alcohol- en niet-alcoholhoudende dranken met en zonder koolzuur alsmede de verpakking ervan'. Volgens het bevoegd gezag waren gedurende drie jaar geen handelingen verricht met betrekking tot het verstoken van whisky, zodat de vergunning was ingetrokken voor zover het die activiteiten betreft. De rechtbank Oost-Nederland vernietigt dat besluit, omdat er – kort samengevat – weliswaar geen whisky was gemaakt gedurende drie jaar maar er waren wel dranken opgeslagen. Zodoende kon volgens de rechtbank niet worden geoordeeld dat gedurende drie jaar geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van die vergunning, als bedoeld in artikel 2.33 lid 2 onder a Wabo. Volgens de rechtbank kon die bepaling daarom geen grondslag

vormen voor de (gedeeltelijke) intrekking van de omgevingsvergunning (Rechtbank Oost-Nederland 26 maart 2013, ECLI:NL:RBONE:2013:BZ5864).

4. De Afdeling volgt de redenering van de rechtbank Oost-Nederland niet. De Afdeling vernietigt uiteindelijk de uitspraak van de rechtbank niet, omdat er andere redenen zijn waarom er volgens de Afdeling niet mocht worden overgegaan tot gedeeltelijke intrekking van de vergunning. Daarop ga ik in randnummer 8 nader in.

5. Anders dan de rechtbank leidt de Afdeling uit artikel 2.33 lid 2 aanhef en onder a Wabo af dat het college van B&W wel bevoegd was om de vergunning in te trekken voor zover het betreft het verstoken van whisky, omdat die activiteiten gedurende drie jaar niet binnen de inrichting hebben plaatsgevonden. Volgens de Afdeling bestaat de bevoegdheid tot het geheel dan wel gedeeltelijk intrekken van een omgevingsvergunning niet slechts als in het geheel geen gebruik is gemaakt van de vergunning. De woorden 'voor zover' in de tekst van artikel 2.33 lid 2 aanhef en onder a Wabo duiden er volgens de Afdeling op dat die bevoegdheid ook bestaat wanneer van een deel van de vergunning gedurende drie jaar geen gebruik is gemaakt. In deze zaak heeft het stoken van whisky gedurende drie jaar niet binnen de inrichting plaatsgevonden. Het college was dan ook volgens de Afdeling bevoegd om de vergunning met toepassing van artikel 2.33 lid 2 aanhef en onder a Wabo voor wat betreft het stoken van whisky in te trekken.

6. De Afdeling leidt de bevoegdheid om de vergunning gedeeltelijk te mogen intrekken mijns inziens terecht af uit het gebruik van de woorden 'voor zover' in artikel 2.33 Wabo. De Afdeling had daarbij naar mijn mening echter ook kunnen verwijzen naar de wetsgeschiedenis. In de memorie van toelichting bij de betreffende bepaling staat dat 'uit het gebruik van de formule "voor zover" in de aanhef van het eerste en het tweede lid blijkt dat, als het project uit meerdere activiteiten bestaat, de vergunning kan worden ingetrokken voor zover dat nodig is om aan de grond voor intrekking te voldoen. De vergunning blijft dan dus in stand voor de onderdelen van het project waarop de intrekkingsgrond geen betrekking heeft. Wat het tweede lid, onder a, betreft kan de vergunning dus bijvoorbeeld worden ingetrokken alleen voor de nog niet voltooide delen van het project' (Kamerstukken II, 30844, 3, p. 21). Dat tot gedeeltelijke intrekking mag worden overgegaan voor zover slechts gedeeltelijk geen gebruik is gemaakt van de vergunning is niet nieuw en volgde eveneens uit de memorie van toelichting bij artikel 8.25 (oud) WMB: 'Indien een omstandigheid die een grond vormt voor intrekking van een vergunning slechts ten aanzien van een gedeelte van een inrichting geldt en het resterende gedeelte van de inrichting zelfstandig kan functioneren, is het bevoegd gezag slechts gerechtigd tot het intrekken van de vergunning voor het desbetreffende gedeelte van de inrichting' (Kamerstukken 21087, 3, p. 83).

7. Het tweede te signaleren element betreft de omstandigheid dat er volgens de Afdeling klaarblijkelijk een reden kan zijn om af te zien van het gedeeltelijk intrekken als activiteiten onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. Dat volgde mijns inziens eveneens uit de hiervoor geciteerde toelichting bij artikel 8.25 (oud) WMB. In casu had appellant aangevoerd dat het stoken van whisky onlosmakelijk is verbonden met de overige vergunde activiteiten, zodat het college van B&W volgens appellant had moeten afzien van het intrekken van de vergunning. De Afdeling leidt evenwel uit de omstandigheid dat het stoken van whisky nooit heeft plaatsgevonden en de overige activiteiten wel af dat de activiteiten niet zodanige samenhang vertonen dat had moeten worden afgezien van het gedeeltelijk intrekken van de vergunning.

8. Hoewel het college volgens de Afdeling bevoegd was om de vergunning in te trekken voor zover het het stoken van whisky betreft, had het college in casu volgens de Afdeling moeten afzien van het intrekken van de vergunning. Dat betreft het derde te signaleren element. Dat het bevoegd gezag toch moet afzien van intrekking ondanks het feit dat aan de voorwaarde is voldaan om te vergunning in te trekken, volgt uit de bewoordingen van artikel 2.33 Wabo. Het bevoegd gezag 'kan' – anders dan artikel 2.33 lid 1 Wabo dat een verplichting bevat de vergunning in te trekken – de vergunning immers geheel of gedeeltelijk intrekken. In casu kon het appellant volgens de Afdeling redelijkerwijs niet worden verweten dat gedurende drie jaar geen gebruik was gemaakt van de vergunning voor zover die op stoken van whisky ziet, vanwege planologische ontwikkelingen. De omstandigheden bestonden eruit dat het terrein van de inrichting aanvankelijk door de gemeente zou worden verworven om woningbouw mogelijk te maken en dat de gemeenteraad op een gegeven moment voornemens was het bestemmingsplan zodanig te wijzigen dat een distilleerderij voor het stoken van whisky op de huidige locatie niet langer zou zijn toegestaan. De redenering van de Afdeling vind ik begrijpelijk. Voor zover mij bekend zijn er niet veel voorbeelden in jurisprudentie te vinden van gevallen waarin het bevoegd gezag had moeten afzien van het intrekken van de vergunning, zodat de uitspraak ook daarom het signaleren waard is.

RECHTSPRAAK

Duntamadiel/omgevingsvergunning

Aan een milieuneutrale omgevingsvergunning (voorheen melding) kunnen voorschriften worden verbonden die leiden tot een (verdere) beperking van de milieugevolgen die op grond van de bestaande vergunning zijn toegestaan.

Casus

Omgevingsvergunning voor het veranderen van een inrichting voor de productie van diervoeding. De vergunning heeft betrekking op het milieuneutraal veranderen van de inrichting door onder andere het vervangen van de bestaande luchtbehandelingsinstallatie. Appellant stelt dat de rechtbank heeft miskend dat het college de geurcontour ten onrechte niet heeft aangepast aan de verandering. Hetzelfde geldt voor de overige voorschriften. De rechtbank heeft overwogen dat het college weliswaar de voorschriften van de vergunning waarvan wordt afgeweken kan aanpassen, maar dat het niet mogelijk is om bij het bestreden besluit de geurcontour aan te passen. Daartoe dient volgens de rechtbank een procedure tot wijziging van de bestaande vergunning te worden gevolgd met toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure.

Rechtsvraag

Kunnen aan een milieuneutrale omgevingsvergunning (voorheen melding) voorschriften worden verbonden? Is het toegestaan om door middel van deze voorschriften de milieugevolgen (verder) te beperken?

Uitspraak

Aan een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale wijziging dienen met die wijziging samenhangende voorschriften worden verbonden. Daarbij brengt het karakter van de milieuneutrale wijziging met zich dat deze voorschriften niet kunnen leiden tot ruimere toegestane milieugevolgen dan op grond van de bestaande omgevingsvergunning zijn toegestaan. Er bestaat echter geen belemmering om aan de vergunning voorschriften met

betrekking tot de bewuste milieuneutrale wijziging te verbinden die, wanneer van die vergunning gebruik wordt gemaakt, leiden tot beperktere toegestane milieugevolgen dan op grond van de bestaande omgevingsvergunning zijn toegestaan.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 12-02-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:388

Zaaknummer: 201210530/1/A4

Wetsartikelen: 3.10 lid 3 Wabo, 2.14 lid 5 Wabo en 2.22 lid 2 Wabo

RECHTSPRAAK

GS Limburg/milieuvergunning

Nu significante gevolgen van de activiteit voor Belgische Natura 2000-gebieden niet kunnen worden uitgesloten, heeft de provincie ten onrechte nagelaten om een passende beoordeling te maken in het kader van de milieuvergunningen.

Casus

Milieuvergunningen voor een inrichting voor klinker- en cementproductie en voor activiteiten in de groeve. In een tussenuitspraak heeft de Afdeling overwogen dat de NB-wet 1998 geen grondslag biedt voor het verlenen van een vergunning voor zover het gaat om de mogelijke schadelijke gevolgen van een inrichting voor niet in Nederland gelegen gebieden. Dat brengt mee dat verweerder alsnog de gevolgen van de inrichting voor de in België gelegen Natura 2000-gebieden dient te onderzoeken.

Rechtsvraag

Heeft verweerder het gebrek in het besluit hersteld?

Uitspraak

Omdat de Habitatrichtlijn niet correct is omgezet in het Nederlandse recht voor wat betreft niet in Nederland gelegen Natura 2000-gebieden, komt eiser een beroep toe op de rechtstreekse werking van deze richtlijn. In deze procedure moet derhalve worden beoordeeld of het bestreden besluit zich verdraagt met artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn. Daaraan doet niet af dat de effecten voor niet in Nederland gelegen Natura 2000-gebieden in een procedure over een inmiddels aangevraagde NB-wetvergunning aan de orde kunnen en zullen komen. Aangezien significante gevolgen van de vergunde activiteiten voor in België gelegen Natura 2000-gebieden niet op voorhand konden worden uitgesloten, had een passende beoordeling als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn moeten worden gemaakt. Nu dat niet is gebeurd, heeft verweerder in zoverre niet aan de in de tussenuitspraak geformuleerde opdracht voldaan en is het gebrek in het besluit niet hersteld.

Volgt vernietiging van het bestreden besluit.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-02-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:285

Zaaknummer: 201001848/1/A4 en 201300528/1/A4

Wetsartikelen: Artikel 6, derde lid, Habitatrichtlijn (92/43/EEG)

RECHTSPRAAK

Nieuwkoop/dwangsombesluit

Heroverweging dwangsombesluit kan zijn gebaseerd op andere wetsgrondslag dan het primaire besluit. Uien(schillen) zijn aan te merken als afvalstof.

Casus

Last onder dwangsom wegens het hebben, opslaan of verspreiden van uien of uienschillen in een aantal weilanden. In het heroverwegingsbesluit heeft verweerder andere wetsbepalingen aan de gestelde overtreding ten grondslag gelegd. Het beroep bij de Rechtbank Den Haag tegen dit besluit is ongegrond verklaard. Daarbij heeft de rechtbank overwogen dat de Awb niet in de weg staat aan handhaving van een besluit op grond van een andere wettelijke bepaling dan die waarop het primaire besluit berust.

In hoger beroep voert appellant aan dat de uien(schillen) geen afvalstoffen zijn als bedoeld in de Wet milieubeheer.

Rechtsvraag

Zijn de uien(schillen) aan te merken als een afvalstof?

Uitspraak

Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft overwogen dat het begrip afvalstof niet restrictief kan worden uitgelegd en dat de vraag of sprake is van een afvalstof moet worden beoordeeld met inachtneming van alle omstandigheden, waarbij rekening moet worden gehouden met de doelstelling van de kaderrichtlijn, terwijl ervoor moet worden gewaakt dat geen afbreuk wordt gedaan aan de doeltreffendheid daarvan. Daarbij heeft het Hof beklemtoond dat voor de beoordeling of een stof moet worden aangemerkt als afvalstof de wetenschap dat een stof een productieresidu is, dat wil zeggen een product dat niet als zodanig voor later gebruik was beoogd, een belangrijke aanwijzing is.

De rechtbank heeft terecht overwogen dat de uien en uienschillen productieresiduen zijn.

Daartoe heeft de rechtbank met juistheid van belang geacht dat de uien en uienschillen die appellant over de weilanden verspreidt, afkomstig zijn uit de voedingsmiddelenindustrie en oorspronkelijk zijn geproduceerd voor menselijke consumptie, maar daarvoor niet (meer) bedoeld zijn. Voorts is aannemelijk gemaakt dat de uien en uienschillen voor de producenten van deze stoffen een negatieve economische waarde hebben. Gelet op deze omstandigheden heeft de rechtbank terecht overwogen dat de uien en uienschillen een afvalstof zijn, te weten een stof waarvan de leverancier zich ontdoet of moet ontdoen, als bedoeld in de Wet milieubeheer.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-02-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:330

Zaaknummer: 201304822/1/A4

Wetsartikelen: 7:11 Awb, 10.2 WMB en 1.1 lid 1 WMB

RECHTSPRAAK

Gemert-Bakel

Geen aanleiding om vanwege volksgezondheidsrisico's door geurhinder af te wijken van de afstandsnormen die zijn opgenomen in de Wet geurhinder en veehouderij.

Casus

Weigering omgevingsvergunning voor het omschakelen van een varkenshouderij naar een nertsenhouderij. De vergunning is geweigerd in verband met gezondheidsrisico's voor omwonenden. Eiseres voert aan dat de risico's voor de volksgezondheid niet zijn te onderbouwen. Verweerder stelt dat de aanvraag weliswaar niet in strijd is met de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) maar dat niet wordt voldaan aan de geuremissie berekend volgens het rapport 'Fijnstofemissie uit stallen: Nertsen' van de Universiteit Wageningen. Ingevolge dit rapport zou een afstand van 740 meter in acht moeten worden genomen, terwijl de werkelijke afstand tot de bebouwde kom 550 meter bedraagt. Volgens verweerder kan geurhinder leiden tot gezondheidsklachten zoals stress. Voorts meent verweerder dat vergunningverlening in strijd is met het gemeentelijk beleid omdat verlening van de vergunning ten behoeve van de groei van het economisch kapitaal ten koste gaat van het ecologische en sociaal-culturele kapitaal.

Rechtsvraag

Kan in afwijking van het toetsingskader van de Wgv de vergunning worden geweigerd?

Uitspraak

De Wgv biedt voor het aspect geurhinder het exclusieve toetsingskader. Het staat verweerder niet vrij om van dit toetsingskader af te wijken. Indien verweerder van mening is dat het toetsingskader van de Wgv inzake geurhinder niet toereikend is om onaanvaardbare risico's voor de volksgezondheid te voorkomen, dient hij dit aan de hand van algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten aannemelijk te maken. Het rapport van de Universiteit Wageningen biedt op dit moment nog niet een dergelijk inzicht. Daarbij moet in aanmerking

worden genomen dat het rapport voor de wetgever tot op heden geen aanleiding is geweest om af te wijken van de afstanden, zoals opgenomen in de Wgv en de Rgv. De overige mogelijke volksgezondheidsrisico's zijn niet door verweerder geconcretiseerd.

De door verweerder aangevoerde ecologische en sociaal-culturele belangen vinden geen grondslag in het toetsingskader voor een omgevingsvergunning voor de activiteit milieu. Hetzelfde geldt voor de genoemde vrees voor maatschappelijke onrust als de vergunning wordt verleend.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 27-01-2014

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2014:279

Zaaknummer: SHE 13/3886

Wetsartikelen: 4 Wgv en 3 Rgv

RECHTSPRAAK

Minister van I en M/snelheidsverhoging

Bij besluit tot snelheidsverhoging is onvoldoende rekening gehouden met de gezondheidsbelangen van omwonenden.

Casus

Besluit tot snelheidsverhoging van 80 naar 100 km/h op de A10 West (Amsterdam). Het desbetreffende traject heeft een lengte van 6 kilometer en is (grotendeels) omringd door woonbebouwing. Op enkele plaatsen staat de bebouwing direct aan de autosnelweg.

Eisers, waaronder de gemeente Amsterdam, hebben in beroep aangevoerd dat door het besluit de luchtkwaliteit ter plaatse, in het bijzonder de concentratie van stikstofdioxide, verder wordt verslechterd. Daarbij stellen zij onder meer dat verweerder feitelijke meetgegevens naast zich neerlegt, dat bij het onderzoek naar de luchtkwaliteit een onjuiste rekenmethode is gehanteerd en dat verweerder zich onvoldoende rekenschap geeft van het feit dat de gemeente Amsterdam probeert de luchtkwaliteit in de stad te verbeteren in het belang van de gezondheid van de bewoners en het halen van de landelijke en Europese normen. Verweerder stelt daarentegen dat ter plaatse geen sprake meer was van luchtkwaliteitsknelpunten en dat uit onderzoek is gebleken dat – ondanks de beperkte toename van de concentratie stikstofdioxide – wordt voldaan aan de grenswaarden voor deze stof. In het kader van de belangenafweging heeft verweerder het belang van de doorstroming van het verkeer en de beleving van de bestuurder zwaarder laten wegen dan het effect van de snelheidsverhoging op de luchtkwaliteit, waaronder de volksgezondheid.

Rechtsvraag

Is het besluit tot snelheidsverhoging met de vereiste zorgvuldigheid tot stand gekomen?

Uitspraak

Verweerder komt bij het nemen van een verkeersbesluit een ruime beoordelingsmarge toe. Dit laat echter onverlet dat hij bij de voorbereiding van het besluit gehouden is om de nodige kennis omtrent de relevante feiten en af te wegen belangen te vergaren en zodoende het

besluit zorgvuldig voor te bereiden. Het milieubelang, waaronder de luchtkwaliteit, is een van de belangen die in de belangenafweging kan worden betrokken. Dit is ook onderkend nu verweerder onderzoek heeft laten doen naar het effect van de snelheidsverhoging op de luchtkwaliteit. De keuze om bij dit onderzoek het gestandaardiseerde rekenmodel SRM-II te hanteren, is op zichzelf niet onjuist of onzorgvuldig. Niet alles kan (continu) worden gemeten en de afwijkingen van de uitgangspunten van SRM-II zijn niet zodanig dat alleen een alternatief type model uitkomst kon bieden. Echter, gelet op de locatiespecifieke omstandigheden en de meetgegevens van de GGD die wijzen op hogere concentraties dan de berekeningen waarvan verweerder is uitgegaan, had hij rekening moeten houden met elementen ter plaatse die afwijken van de uitgangspunten in SRM-II. De modelberekeningen in SRM-II zijn gerelateerd aan slechts één toetspunt langs het traject. Bovendien blijkt uit de bevindingen van TNO en de GGD dat op meerdere meetpunten, waaronder een toetspunt bij woonflats, sprake is van een grotere toename van stikstofdioxide dan door verweerder is aangenomen en dat op verschillende punten sprake is van concentraties die de grenswaarde die per 1 januari 2015 geldt, overschrijden.

Wat betreft de belangenafweging merkt de rechtbank allereerst op dat verweerder – gelet op het voorgaande – van onvolledige meetgegevens is uitgegaan. Het effect van de hogere uitstoot op de gezondheid en de mogelijke gevolgen daarvan voor de doelstellingen van het NSL zijn ten onrechte niet bij die afweging betrokken. Verder is niet gebleken dat door de doorstroming van het verkeer wordt bevorderd door de snelheidsverhoging. Bovendien zijn de door verweerder gestelde belangen ‘beleving van de bestuurder’ en ‘continuïteit van één snelheid’ niet nader geconcretiseerd en kan daaraan geen zelfstandige betekenis worden toegekend.

De rechtbank is derhalve van oordeel dat verweerder niet deugdelijk heeft gemotiveerd welke belangen een rol spelen en waarom de gestelde verkeersbelangen moeten prevaleren boven de gezondheidsbelangen van degenen die in de buurt van de snelweg wonen, en boven het belang van de door verweerder en de gemeente Amsterdam gedeelde verantwoordelijkheid in het kader van het NSL.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 17-01-2014

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2014:136

Zaaknummer: AMS 12/6259 en AMS 13/106

Wetsartikelen: 2 Wegenverkeerswet 1994, EU-richtlijn luchtkwaliteit en 3:2 Awb

RECHTSPRAAK

Staatssecretaris I en M/voorwaarde

Geen wettelijke grondslag voor voorwaarde verbonden aan de overbrenging van afvalstoffen.

Casus

Toestemming om afvalstoffen over te brengen van Duitsland naar Nederland. Aan de toestemming is de voorwaarde verbonden dat de basisolie die is ontstaan na bewerking van de afvalstoffen niet in de markt mag worden gezet als brandstof.

Rechtsvraag

Kan een dergelijke voorwaarde worden verbonden aan de toestemming?

Uitspraak

Aan de toestemming kunnen voorwaarden worden verbonden die zijn gebaseerd op (voor zover hier van belang) de grond dat de geplande overbrenging of nuttige toepassing niet in overeenstemming is met de nationale wetgeving inzake milieubescherming, openbare orde, openbare veiligheid of bescherming van de gezondheid. De bestreden voorwaarde vindt hierin geen grondslag. Evenmin vindt de voorwaarde grondslag in het Landelijk Afvalbeheersplan (LAP) omdat dit geen nationale wetgeving maar rijksbeleid is dat is gericht op bestuursorganen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 15-01-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:65

Zaaknummer: 201305276/1/A4

Wetsartikelen: 10 EVOA 1013/2006 en 12 EVOA 1013/2006

RECHTSPRAAK

Zundert/beheersverordening

Beheersverordening onverbindend omdat deze niet naar behoren is bekend gemaakt.

Casus

Weigering omgevingsvergunningen voor tuinbouwactiviteiten. In beroep wordt door eisers aangevoerd dat de beheersverordening die aan de bestreden besluiten ten grondslag is gelegd, niet in werking is getreden althans niet verbindend is. Verweerder is van mening dat aan de bekendmakingsvereisten van de Gemeentewet is voldaan door (o.a.) het beschikbaar stellen van de verordening op de website www.ruimtelijkeplannen.nl.

Rechtsvraag

Is de beheersverordening op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend gemaakt?

Uitspraak

Uit de gemeentewet volgt dat een gemeentelijke verordening niet eerder verbindt dan wanneer zij is bekendgemaakt. De bekendmaking geschiedt door plaatsing in het op een algemeen toegankelijke wijze uit te geven gemeenteblad dan wel door terinzagelegging of door het gemeenteblad elektronisch uit te geven waarna het op een algemeen toegankelijke wijze beschikbaar blijft. Vast staat dat de gemeente Zundert geen gemeenteblad uitgeeft en de verordening niet ter inzage is gelegd. Het beschikbaar stellen van de verordening via de site www.ruimtelijkeplannen.nl kan in beginsel worden gelijkgesteld met bekendmaking via een elektronisch gemeenteblad. Verweerder heeft aannemelijk gemaakt dat de tekst van de verordening door een ieder is te raadplegen via deze website maar de wijze van beschikbaar stellen is zodanig omslachtig en onduidelijk dat niet kan worden gezegd dat de verordening op een algemeen toegankelijke wijze beschikbaar is. Volgt vernietiging van de bestreden besluiten.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 10-01-2014

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2014:96

Zaaknummer: AWB 13_3256, BRE 13/3256 WABOA en BRE 13/3802 WABOA

Wetsartikelen: 1.2.2 Bro, 1.2.3 Bro en 139 Gemw

RECHTSPRAAK

Coevorden/bestemmingsplan 'Gramsbergerstraat Coevorden'

Rijksbeleid inzake geurhinder. Woningen in nabijheid van papier- en kartonfabriek.

De raad heeft voldoende rekening heeft gehouden met het rijksgeurbeleid. De bouw van een aantal woningen binnen de geurcontour van 9 ge/m³ als 98-percentiel is in dit geval niet onaanvaardbaar. Daarbij is van belang dat de bestaande rechten op grond van de milieuvergunning van het bedrijf worden gerespecteerd, dat de geur kennelijk als niet erg opvallend wordt ervaren, dat uit de historische situatie in de omgeving van het plangebied volgens het onderzoeksrapport voorts volgt dat de geurbelasting de laatste jaren is verbeterd en in de laatste jaren nauwelijks klachten van omwonenden zijn binnengekomen met betrekking tot geur, en dat de woningen mogelijk worden gemaakt in bestaand stedelijk gebied.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 12-02-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:431

Zaaknummer: 201304409/1/R4

RECHTSPRAAK

Den Haag/bestemmingsplan 'Oostduin-Arendsdorp'

Mogelijkheden SVBP 2008. Maatbestemming serviceflat.

De SVBP 2008 sluit – anders dan de raad ter zitting naar voren heeft gebracht – maatbestemmingen niet uit. Nu het plan meer mogelijk maakt dan de raad heeft beoogd, terwijl de SVBP 2008 er niet aan in de weg stond dat de raad kon komen tot een wijze van bestemmen die specifiek voorziet in een serviceflat, is het plan in zoverre vastgesteld in strijd met de te betrachten zorgvuldigheid.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 12-02-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:417

Zaaknummer: 201303250/1/R4

Wetsartikelen: 3:2 Awb

RECHTSPRAAK

Lelystad/bestemmingsplan 'Lelystad Luchthaven'

Wijzigingsbevoegdheid start- en landingsbaan.

Indien een wijzigingsbevoegdheid een bestemming mogelijk maakt die het woon- en leefklimaat dan wel bedrijfsbelangen raakt, dient aan het plan dan ook voldoende onderzoek naar de mogelijke gevolgen van de nieuwe bestemming op dat woon- en leefklimaat en de desbetreffende bedrijfsbelangen ten grondslag te liggen. Het voorgaande in aanmerking genomen kan het standpunt van de raad dat geen onderzoek hoefde te worden verricht naar de aanvaardbaarheid van de ontwikkelingen die met de bestreden wijzigingsbevoegdheden mogelijk kunnen worden gemaakt, niet worden gevolgd.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 12-02-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:474

Zaaknummer: 201309151/1/R6

RECHTSPRAAK

Noordenveld/planschade

Maximale invulling bij uit te werken bestemming.

Casus

Wederpartij is sinds 3 juli 1979 eigenaar van het perceel en de daarop gelegen woning in Roden. Hij heeft op 10 juni 2009 het college verzocht om een tegemoetkoming in planschade. Wederpartij stelt schade te hebben geleden als gevolg van het besluit van het college van 26 april 2005, waarbij met toepassing van artikel 19, eerste lid, van de WRO vrijstelling is verleend van het bestemmingsplan 'Roden Kom II' voor het oprichten van twee appartementengebouwen.

In het bestemmingsplan hebben de gronden waarop de twee appartementengebouwen zijn gelegen de bestemming 'Woongebied' met de aanduiding 'Uit te werken VI'. Voor de uitwerking is een aantal regels gegeven.

Afdeling 6.1 van de Wro, met uitzondering van artikel 6.2, tweede lid, van de Wro, is op het verzoek van toepassing.

Het college heeft aan de afwijzing van het verzoek het advies van de SAOZ ten grondslag gelegd. De SAOZ heeft het planologische regime van het bestemmingsplan vergeleken met dat van het vrijstellingsbesluit. Zij is daarbij uitgegaan van de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan inclusief de daarin opgenomen uitwerkingsregels. De SAOZ heeft geconcludeerd dat de planologische wijziging voor wederpartij niet heeft geleid tot een nadeliger positie waaruit voor vergoeding vatbare schade is voortgevloeid. De rechtbank heeft geoordeeld dat het college het besluit niet op de adviezen van de SAOZ heeft mogen baseren, omdat de SAOZ bij de planvergelijking ten onrechte is uitgegaan van de maximale mogelijkheden van de in het bestemmingsplan opgenomen uitwerkingsregels. Het college is tegen de uitspraak van de rechtbank in beroep gegaan.

Rechtsvraag

Op welke wijze worden de uitwerkingsregels in beschouwing genomen bij de maximale

invulling van het oude planologisch regime?

Uitspraak

Als gevolg van de uitwerkingsplicht, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wro, is het vaststellen van een uitwerkingsplan niet slechts een toekomstige onzekere gebeurtenis. Hoewel de uitwerkingsplicht bij een letterlijke lezing van artikel 6.1, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wro niet kan worden beschouwd als oorzaak van schade in de zin van die bepaling, laat dat onverlet dat sinds de inwerkingtreding van het bestemmingsplan aannemelijk is dat de uit te werken bestemming vroeg of laat zal worden uitgewerkt. Zoals de Afdeling bij uitspraak van 17 april 2013 in zaak nr. 201205035/1/T1/A2 eerder heeft overwogen, brengt dit met zich dat de mogelijkheden van de uit te werken bestemming bij de planvergelijking niet buiten beschouwing mogen worden gelaten. Met die mogelijkheden dient aldus rekening te worden gehouden dat nagegaan dient te worden wat ten tijde van de inwerkingtreding van het betrokken besluit naar redelijke verwachting de invulling van de uit te werken bestemming van de gronden zou zijn. In dat verband komt onder meer betekenis toe aan de uitwerkingsregels, aan de toelichting bij het bestemmingsplan en aan de mate waarin een en ander, naar aard en omvang, binnen de ruimtelijke kenmerken van de omgeving en het geldende planologische beleid past, aldus die uitspraak.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 22-01-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:109

Zaaknummer: 201300680/1/A2

Wetsartikelen: 6.1 Wro

RECHTSPRAAK

Ede/planschade

Voordeelverrekening.

Casus

Appellante is eigenaresse van de vrijstaande woning met ondergrond, erf, tuin en grasland te Bennekom. Op 30 november 2009 heeft zij het college verzocht om een tegemoetkoming in de planschade die zij stelt te hebben geleden als gevolg van de inwerkingtreding op 21 januari 2008 van het bestemmingsplan 'Voormalig terrein De Hoven - Bennekom'.

Het college heeft advies gevraagd aan de SAOZ.

In een advies van 1 december 2010 heeft de SAOZ een vergelijking tussen de planologische mogelijkheden van het oude en het nieuwe planologische regime gemaakt. Wat betreft de bebouwingsmogelijkheden van de gronden ten westen en zuidwesten van de woning is in het advies uiteengezet dat de planologische wijziging voor appellante een relevante verslechtering van het uitzicht en de zonlichttoetreding betekent, maar dat deze niet de situeringswaarde van de woning heeft aangetast, gezien de zeer korte afstand van de woning tot de rijksweg A12 en een terrein met omvangrijke en intensieve gebruiksfuncties. Wat betreft de gebruiksmogelijkheden van die gronden is in het advies uiteengezet dat de planologische wijziging een verslechtering van de privacy betekent, maar dat deze niet tot een relevante toename van de gebruiksiteit heeft geleid, gezien de mate van overlast die onder het oude planologische regime mogelijk was. Wat betreft de bebouwingsmogelijkheden van de gronden ten noorden van de woning is in het advies uiteengezet dat thans op kortere afstand van de woning een hoger geluidsschermbaan is te realiseren, maar dat het nadeel van dat geluidsschermbaan voor het uitzicht door het voordeel ervan voor de geluidbelasting wordt opgeheven. Volgens de SAOZ is appellante door de planologische wijziging in een nadeliger positie komen te verkeren en is de waarde van de woning op de peildatum van € 435.000 naar € 420.000 gedaald. Het college heeft dit advies aan het besluit van 8 februari 2011 ten grondslag gelegd.

Appellante betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het planologische

nadeel voor het uitzicht, als gevolg van de mogelijkheid op kortere afstand van de woning een hoger geluidscherm te realiseren, door het voordeel hiervan voor de geluidbelasting teniet wordt gedaan. Daartoe voert zij aan dat de rechtbank heeft miskend dat het realiseren van een hoger geluidscherm in de oude situatie voor de geluidbelasting niet nodig was, zodat dit geen voordeel oplevert, maar slechts een groot nadeel.

Rechtsvraag

Kan het voordeel van het verhoogde geluidscherm verrekend worden met het nadeel van het verminderd uitzicht?

Uitspraak

Dat het oprichten van een geluidscherm met een hoogte van meer dan 3 m in de oude situatie, gelet op de wettelijke voorkeursgrenswaarde voor de geluidbelasting, niet nodig was, laat onverlet dat het thans mogelijk is een geluidscherm met een hoogte van 6 m op te richten en dat dit, naar appellante heeft erkend, tot een afname van de geluidbelasting aan de gevel van de woning zal leiden. Voor zover het realiseren van een geluidscherm met een hoogte van meer dan 5 m niet doelmatig is, zoals appellante ter zitting van de Afdeling heeft gesteld, betekent dat voorts niet dat realisatie met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid is uitgesloten. Derhalve kan niet staande worden gehouden dat de planologische mogelijkheid om op kortere afstand van de woning een hoger geluidscherm te realiseren in dat opzicht voor appellante geen voordeel oplevert.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 22-01-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:122

Zaaknummer: 201302393/1/A2

Wetsartikelen: 6.1 Wro

RECHTSPRAAK

Roermond/planschade

Omdat het in 2005 niet gebruikelijk was besluiten op de website van de gemeente te publiceren, kan voorzienbaarheid niet worden tegengeworpen.

Casus

Bij besluit van 24 januari 2007 heeft het college aan appellante vrijstelling als bedoeld in artikel 19 van de WRO verleend van het bestemmingsplan 'Kern Maasniel' voor de bouw van 17 appartementen en een commerciële ruimte op het perceel Raadhuisstraat 25 te Maasniel. Op 28 september 2006 is de gemeente met appellante overeengekomen dat door het college toe te kennen vergoedingen voor planschade ten gevolge van de vrijstelling voor rekening van appellante komen. Het college heeft het besluit van 16 januari 2012 gebaseerd op een door de SAOZ opgesteld advies van januari 2011, waarin is vermeld dat verzoeker ten gevolge van de vrijstelling planschade lijdt of zal lijden ten bedrage van € 7.500.

Appellante betoogt dat de planologische verandering voor verzoeker voorzienbaar was omdat het besluit van het college van 14 juni 2005 om in principe mee te werken aan nieuwbouw in de Raadhuisstraat in 2005 op een openbare besluitenlijst op de website van de gemeente was geplaatst. Volgens appellante kon verzoeker daarom ten tijde van de koop van zijn woning in 2006 op de hoogte zijn van de nieuwbouwplannen.

Rechtsvraag

Kan verzoeker worden tegengeworpen dat hij ten tijde van de koop van zijn woning op grond van de openbare besluitenlijst de nieuwbouw op perceel Raadhuisstraat 25 kon voorzien?

Uitspraak

Ter zitting is van de zijde van het college meegedeeld dat het in 2005 niet gebruikelijk was besluiten op de website van de gemeente te publiceren. Toentertijd was het huis-aan-huisblad De Trompetter aangewezen voor de publicatie van besluiten, aldus het college. Niet in geschil is dat voormelde openbare besluitenlijst in 2005 alleen op de website van de gemeente is

geplaatst en niet tevens in De Trompetter is gepubliceerd. Gezien het voorgaande heeft de rechtbank met juistheid overwogen dat verzoeker niet kan worden tegengeworpen dat hij ten tijde van de koop van zijn woning op grond van de openbare besluitenlijst de nieuwbouw op perceel Raadhuisstraat 25 kon voorzien.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 15-01-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:16

Zaaknummer: 201211468/1/A2

Wetsartikelen: 6.1 Wro

RECHTSPRAAK

Zeist/planschade

Inkomensschade niet uitgesloten, omdat gebruiksverbod voor de kelderruimte ontbreekt in de voorschriften.

Casus

Appellant heeft bij aanvraagformulier met datum 25 november 2009 verzocht om een tegemoetkoming in planschade ten gevolge van de bij besluit van het college van 26 mei 2008 krachtens artikel 19 van de WRO verleende vrijstelling van het bestemmingsplan 'Austerlitz', met toepassing waarvan bouwvergunning is verleend voor de bouw van 45 woningen op percelen ten noordwesten en noordoosten van het perceel van appellant. Volgens appellant worden daardoor zijn uitzicht en privacy en de goede ligging van het perceel aangetast en ondervindt hij verkeersoverlast door een naast zijn woning gelegen ontsluitingsweg van de nieuwe woningen, waardoor de waarde van het perceel is gedaald. Hij stelt tevens door de ontsluitingsweg inkomensschade te lijden, omdat hij een muziekstudio in de kelder van zijn woning niet meer kan gebruiken als gevolg van ondervonden geluid- en trillinghinder van verkeer op de ontsluitingsweg.

Het college heeft aan het besluit van 28 september 2010 een door de Stichting Adviesbureau Onroerende Zaken (SAOZ) opgesteld advies van augustus 2010 ten grondslag gelegd. Volgens het SAOZ-advies lijdt appellant niet de gestelde inkomensschade, omdat ingevolge het bestemmingsplan gebruik van de kelder van zijn woning voor bedrijfsdoeleinden niet was toegestaan.

Appellant betoogt dat de rechtbank, door te overwegen dat het college zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat hij ten gevolge van de planologische verandering geen inkomensschade lijdt, omdat ingevolge het bestemmingsplan de exploitatie van een muziekstudio in zijn woning niet was toegestaan, heeft miskend dat de muziekstudio niet in strijd met het bestemmingsplan in de kelder van de woning was gevestigd.

Rechtsvraag

Is er geen sprake van inkomensschade omdat het gebruik niet positief is bestemd?

Uitspraak

Volgens het aanvullend SAOZ-advies van 6 juli 2012 heeft het college bij besluit van 21 januari 1992 aan de vorige eigenaar vrijstelling als bedoeld in artikel 19 van de WRO verleend voor realisering van de woning aan de Gramserweg 47F. Uit de vrijstelling volgt niet dat deze tevens is verleend voor de exploitatie van een muziekstudio in de woning. Het standpunt van het college dat de muziekstudio van appellant in strijd met artikel 1, aanhef en onderdeel 18, van de voorschriften van het bestemmingsplan in de kelder van de woning was gevestigd kan niet worden gevolgd, reeds omdat die bepaling geen gebruiksverbod maar alleen een begripsomschrijving van kelderruimten bevat. Ingevolge artikel 10, tweede lid, van de voorschriften mag een derde gedeelte van een woning met een maximum van 100 m² voor de uitoefening van een beroep aan huis worden gebruikt, mits het karakter van een woning blijft behouden. Appellant heeft onweersproken gesteld dat de kelder, met een oppervlakte van ongeveer 70 m², niet meer dan een derde gedeelte van de woning uitmaakt en dat het karakter van een woning is behouden.

Uit het voorgaande volgt dat het college zijn standpunt dat appellant als gevolg van de ontsluiting van de 45 woningen geen inkomensschade heeft geleden niet toereikend heeft gemotiveerd.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 15-01-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:28

Zaaknummer: 201300148/1/A2

Wetsartikelen: 6.1 Wro

ANNOTATIE

Berthy van den Broek

1. Deze uitspraak betreft een tweede tussenuitspraak en is een vervolg op ABRvS 28 november 2012 (ECLI:NL:RVS:2012:BY4408). Het geschil betreft een aanvraag om een tegemoetkoming in planschade, vanwege de bouw van een gebouw met een winkelruimte en tien appartementen nabij een woning, met toepassing van een vrijstelling ex artikel 19 WRO. In het eerste advies kwam de SAOZ tot de conclusie dat er geen sprake was van een planologisch nadeliger situatie, zodat de aanvraag werd afgewezen. De SAOZ concludeerde dat geen sprake is van een planologisch nadeliger situatie, mede gelet op het feit dat onder het oude planologische regime bedrijven in de milieucategorie 3 waren toegestaan, waarvan appellant in aanzienlijke mate hinder had kunnen ondervinden. Appellant stelde in de uitspraak van 28 november 2012 in r.o. 10 dat in het bestemmingsplan voor de vestiging van bedrijven in de milieucategorieën 1 t/m 3 minimumafstanden tot woonbebouwing zijn opgenomen, waar met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid niet aan kan worden voldaan. Uit de onderhavige uitspraak van 3 juli 2013 blijkt dat de SAOZ in een nader advies kennelijk tot de conclusie was gekomen dat de vestiging van bedrijven in milieucategorie 3 inderdaad met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid is uitgesloten. Dat is bijzonder want uit de jurisprudentie blijkt dat de Afdeling deze uitzonderingsgrond restrictief toepast. Slechts onder 'zeer uitzonderlijke omstandigheden' kan van een maximale invulling van het planologische regime worden afgeweken. De onderhavige casus biedt een zeldzaam voorbeeld: het niet kunnen voldoen aan afstandseisen die in het bestemmingsplan zijn opgenomen. Ik wijs erop dat het niet voldoen aan de afstanden die in de VNG-handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' zijn opgenomen door de Afdeling niet als een uitzonderingsgrond wordt erkend (zie mijn annotatie bij ABRvS 6 maart 2013 in StAB 2013, nr. 13-62). Bovendien had de SAOZ bij de planvergelijking de ongebruikte ontheffingsmogelijkheden betrokken als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, aanhef en onder c, Wro. Het is inmiddels vaste jurisprudentie van de Afdeling dat deze ongebruikte ontheffingsmogelijkheden bij de maximale invulling van het bestemmingsplan buiten beschouwing worden gelaten, omdat de binnenplanse ontheffing in artikel 6.1, tweede lid, Wro wordt genoemd als een zelfstandige planschadeoorzaak (ABRvS 1 augustus 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX3316). Deze jurisprudentielijn is door de wetgever min of meer bevestigd

met de opname van het nieuwe artikel 6.1, zesde lid Wro, dat op 25 april 2013 in werking is getreden. In Kamerstukken II 2011/13, 33 135, nr. 3, p. 14 overweegt de regering: 'Met het nieuwe zesde lid van art. 6.1 wordt ondubbelzinnig duidelijk gemaakt dat schade als gevolg van een bepaling die slechts een bevoegdheid geeft tot een nader besluit, pas bepaald wordt nadat een besluit, gebruik makend van die bevoegdheid, is genomen.'

2. In een nader advies komt de SAOZ tot de conclusie dat sprake is van een planologische verslechtering, omdat de privacy is aangetast en de overlast is toegenomen ten opzichte van de situatie onder het oude planologische regime, waar een beperking gold tot bedrijfsmatig gebruik in milieucategorie 2. De initiatiefnemer van het project, met wie de gemeente een verhaalsovereenkomst had gesloten, stelt dat er geen sprake is van een verlies aan privacy gelet op de aan het bouwplan toegevoegde afscheiding. De afscheiding heeft feitelijk een schadebeperkende werking, maar de Afdeling oordeelt dat dit geen rol speelt bij de planvergelijking: 'Dat de afscheiding de inblik in de woning feitelijk heeft beperkt, laat onverlet dat, bij de beoordeling van een aanvraag om een tegemoetkoming in planschade als gevolg van planologische ontwikkelingen op grond van derden, van de voor de belanghebbende meest ongunstige invulling van de planologische mogelijkheden van die gronden dient te worden uitgegaan. Voor de privacy is dat, anders dan bijvoorbeeld voor het uitzicht, de situatie waarbij op die gronden ter hoogte van de onroerende zaak van de belanghebbende geen afscheiding is geplaatst. Dat betekent dat de afscheiding in dit geval niet ten onrechte bij de planvergelijking buiten beschouwing is gelaten.' Deze overweging houdt een verfijning in van de standaardoverweging ten aanzien van de vergelijking van planologische regimes. Het is vaste jurisprudentie dat bij de planvergelijking niet moet worden uitgegaan van de feitelijke situatie maar van de maximale planologische mogelijkheden. Daarbij hanteert de Afdeling in recente jurisprudentie de overweging dat als een belanghebbende schade lijdt door planologische ontwikkelingen op gronden van derden er moet worden uitgegaan van de voor deze belanghebbende meest ongunstige invulling (zie ook ABRvS 28 november 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY4387; ABRvS 17 juli 2013, ECLI:NL:RVS:2013:277). Het betreft de maximale, meest ongunstige invulling van het planologische regime (ABRvS 19 juni 2013, ECLI:NL:RVS:2013:CA3619). Voor de onderhavige casus heeft dat tot gevolg dat de feitelijke oprichting van de schadebeperkende afscheiding bij de planvergelijking buiten beschouwing wordt gelaten, zodat er sprake is van een planologische verslechtering. Er is derhalve sprake van schade. Een volgende vraag is, in hoeverre de plaatsing van de afscheiding tot het oordeel kan leiden dat de schadevergoeding geheel of gedeeltelijk 'anderszins is verzekerd' door middel van een compensatie in natura. In dat kader is de feitelijke plaatsing van de afscheiding wel degelijk relevant omdat de compensatie in natura volgens vaste jurisprudentie een duidelijke en zekere gebeurtenis dient te zijn (zie mijn annotatie bij ABRvS 18 juli 2012, StAB 2012, 12-137), terwijl de feitelijke

verwezenlijking in het kader van de planvergelijking geen rol mag spelen.

3. De initiatiefnemer van het project had in de zienswijze naar aanleiding van het nieuwe besluit gesteld dat dit besluit niet zorgvuldig was voorbereid omdat niet was onderzocht of de schade onder het normaal maatschappelijk risico valt als bedoeld in artikel 6.2, eerste lid, Wro. Het is voor degene met wie een verhaalsovereenkomst is gesloten belangrijk om zelf expliciet een beroep te doen op het normale maatschappelijke risico, aangezien de rechter niet ambtshalve hoeft te toetsen aan artikel 6.2, eerste lid, Wro (ABRvS 1 augustus 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX3259). De overwegingen ten aanzien van het normaal maatschappelijk risico in de onderhavige uitspraak kunnen inmiddels als standaardoverwegingen worden beschouwd. Het is inmiddels vaste jurisprudentie dat artikel 6.2, eerste lid, Wro een zelfstandige betekenis heeft (ABRvS 5 september 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX6492). Hoewel de Afdeling de nadruk legt bij het uitgangspunt dat de vraag of de schade tot het normaal maatschappelijk risico behoort, moet worden beantwoord met inachtneming van alle van belang zijnde omstandigheden, en daarbij de standaardoverweging uit haar uitspraak van 5 september 2012 herhaalt, kan bij de toepassing van artikel 6.2, eerste lid, Wro een forfaitaire drempel of kortingspercentage worden toegepast, zo maakt de Afdeling nogmaals duidelijk (zie eerder ABRvS 21 november 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY3737). Wat nog opvalt, is dat de Afdeling in r.o. 9 overweegt dat het college een nieuw besluit dient te nemen op basis van een nader deskundigenadvies. Ik vraag me echter af of een bestuursorgaan in alle gevallen genoodzaakt is om advies te vragen aan een onafhankelijke deskundige omtrent de vraag of schade onder het normaal maatschappelijk risico valt.

RECHTSPRAAK

Aa en Hunze/bestemmingsplan 'Rolderstraat 8 Grolloo, Dierenpension De Open Ruimte'***Artikel inzake ontheffingsbevoegdheid in provinciale verordening onverbindend. Vernietiging provinciale ontheffing.***

De in de omgevingsverordening toegekende ontheffingsbevoegdheid voldoet niet aan het criterium dat alleen ontheffing kan worden verleend voor zover de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met die regels te dienen provinciale belangen. Naar het oordeel van de Afdeling heeft het desbetreffende artikel een ruimere strekking dan ingevolge artikel 4.1a, eerste lid, van de Wro is toegestaan. Het college kan immers ontheffing verlenen zodra sprake is van 'zwaarwegende argumenten die dit rechtvaardigen', hetgeen meer mogelijkheden voor verlening van een ontheffing biedt dan het wettelijke criterium. Dat het bedrijf belangrijk moet zijn voor de lokale werkgelegenheid kan naar het oordeel van de Afdeling niet worden aangemerkt als een bijzondere omstandigheid, die bij het stellen van de algemene regel niet is voorzien. Gelet hierop is artikel 3.26, vierde lid, van de omgevingsverordening in strijd met artikel 4.1a, eerste lid, van de Wro. Hieruit volgt dat de ontheffingsbevoegdheid in artikel 3.26, vierde lid, van de omgevingsverordening onverbindend is en dat de onderhavige ontheffing ten onrechte is verleend. De raad had bij de vaststelling van het plan geen gebruik mogen maken van deze ontheffing.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-02-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:333

Zaaknummer: 201304840/1/R4

Wetsartikelen: 4.1 lid 1 Wro en 4.1a lid 1 Wro

RECHTSPRAAK

Amsterdam/bestemmingsplan 'Amsteleiland'

Relativiteitsbeginsel en bescherming ecologisch waardevolle rietkraag.

De belangen van appellanten bij behoud van een goede kwaliteit van hun leefomgeving zijn in dit geval dermate verweven met het algemeen belang gemoeid met behoud van de ecologisch waardevolle rietkraag ter plaatse van het Amsteleiland, dat niet kan worden geoordeeld dat de door hen ingeroepen normen – die betrekking hebben op hetgeen een goede ruimtelijke ordening op dit punt vereist – kennelijk niet strekken tot bescherming van hun belangen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-02-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:280

Zaaknummer: 201203167/1/R1

Wetsartikelen: 8:69a Awb en 1.9 Chw

RECHTSPRAAK

Rijssen-Holten/intrekking bouwvergunning

Bevoegdheid intrekking bouwvergunning. Onjuiste of onvolledige opgave.

Voor intrekking van een bouwvergunning wegens een onjuiste of onvolledige opgave, als bedoeld in artikel 5.19, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wabo is het noodzakelijk dat vaststaat dat de bouwvergunning juist wegens de onjuistheid in de overgelegde gegevens is verleend. In de omstandigheid dat appellante ten tijde van de aanvraag geen varkens op haar bedrijf meer hield, zij tijdens een milieucontrole circa anderhalf jaar later te kennen heeft gegeven de bedrijfsvoering te willen wijzigen en er niet in is geslaagd om aan te tonen dat de arbeidsbehoefte desondanks ten minste 1,75 v.a.k. bedroeg, is geen aanleiding gelegen voor het oordeel dat de omgevingsvergunning ten gevolge van een onjuiste opgave is verleend. Dat het college de aanvraag in het licht van deze omstandigheden thans anders beoordeelt, kan die conclusie niet dragen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-02-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:343

Zaaknummer: 201305401/1/A1

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 aanhef en onder a en c Wabo, 5.19 lid 1 aanhef en onder a Wabo en 1.2 lid 1 aanhef en onder g en slot Invoeringswet Wabo

RECHTSPRAAK

Hilversum/bestemmingsplan 'Utrechtseweg'

Vervallen rechtsgevolg komplan. Voorlopige voorziening.

Uit de artikelen 9.3.2 en 9.1.4, vierde lid, van de Invoeringswet Wro, in onderlinge samenhang bezien, moet worden afgeleid dat de krachtens artikel 43 van de Woningwet 1901 tot stand gekomen plannen hun rechtsgevolg behouden tot vijf jaar na inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening. Dit betekent dat deze plannen hun rechtsgevolg per 1 juli 2013 hebben verloren. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vijfde lid, van de Awb bij wijze van voorlopige voorziening te bepalen dat het plan 'Komvoorschriften 1934', dat in 1941 is gewijzigd, ter plaatse geldt tot de inwerkingtreding van het nieuw vast te stellen bestemmingsplan.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-02-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:348

Zaaknummer: 201305606/1/R1

Wetsartikelen: 9.3.2 Invoeringswet Wro, 9.1.4 lid 4 Invoeringswet Wro en 8:72 lid 5 Awb

RECHTSPRAAK

Oldenzaal/bestemmingsplan 'Hanzepoort'

Wijzigingsbevoegdheid voor uitbreiding bedrijventerrein. Toepassing SER-ladder. Bro.

Indien het college van burgemeester en wethouders overgaat tot het vaststellen van een wijzigingsplan voor een nieuwe stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, onder i, van het Bro, zal bij de vaststelling van dit wijzigingsplan moeten worden voldaan aan artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro. Naar het oordeel van de Afdeling houdt opname van een wijzigingsbevoegdheid in een bestemmingsplan echter in dat het eventuele gebruik daarvan in beginsel in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening moet worden geacht. Dit betekent dat de raad reeds bij het opnemen van de wijzigingsbevoegdheid inzicht zal moeten geven in de vraag of binnen de planperiode met een regionale behoefte aan de mogelijk te maken ontwikkeling rekening moet worden gehouden en of deze ontwikkeling in het licht van de overige in artikel 3.1.6, tweede lid, geformuleerde voorwaarden binnen het plangebied zal kunnen worden gerealiseerd.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-02-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:340

Zaaknummer: 201305293/1/R1

Wetsartikelen: 1.1.1 lid 1 onder i Bro en 3.1.6 lid 2 Bro

RECHTSPRAAK

Utrechtse Heuvelrug/bestemmingsplan 'Middenlaan 1 Doorn'

Onderzoek inzake vleermuizen. Status Vleermuizenprotocol 2013.

Het feit dat een aanvullend onderzoek niet in overeenstemming met het 'Vleermuizenprotocol 2013' zou zijn verricht, betekent niet dat de Ffw op voorhand aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat. Dit protocol is een leidraad bij het onderzoek ten behoeve van een aanvraag van een ontheffing in de zin van de Ffw. In onderhavige procedure zijn een dergelijke aanvraag en ontheffing echter niet rechtstreeks aan de orde.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-02-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:279

Zaaknummer: 201206478/1/R2

RECHTSPRAAK

Nieuwegein/bestemmingsplan 'Windpark Nieuwegein'

Effecten windturbines op vleermuizenpopulatie. Relativiteitsbeginsel.

Het plan maakt vijf windturbines mogelijk. Gelet op de afstanden tussen de voorziene windturbines en de percelen van appellanten kan niet worden aangenomen dat de gevreesde effecten van de windturbines voor vleermuizen de kwaliteit van de directe leefomgeving van appellanten zullen aantasten. De enkele stelling van appellanten dat zij vanwege een ander windpark minder vleermuizen in hun tuinen signaleren dan voorheen is daartoe onvoldoende. De conclusie is dat geen duidelijke verwevenheid is komen vast te staan van het individuele belang van appellanten bij het behoud van een goede kwaliteit van hun directe leefomgeving met het algemene belang dat artikel 9 van de Flora- en faunawet beoogt te beschermen, zodat moet worden geoordeeld dat de betrokken norm van de Flora- en faunawet kennelijk niet strekt tot bescherming van de belangen van appellanten.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-02-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:351

Zaaknummer: 201306797/1/R6

Wetsartikelen: 8:69a Awb, 9 Ffw en 75 lid 3 Ffw

RECHTSPRAAK

Heemstede/omgevingsvergunning dakopbouw

Begrip dakopbouw. Artikel 4 bijlage II Bor.

Uit de uitspraken van 4 juli 2012 in zaak nr. 201113190/1/A1 en van 19 september 2012 in zaak nr. 201200245/1/A1 volgt niet dat een bouwplan alleen als dakopbouw kan worden aangemerkt wanneer de gevelhoogte dan wel de goothoogte als gevolg van de bouw daarvan niet of nauwelijks wordt verhoogd of de opbouw slechts een ondergeschikt gedeelte van het bestaande dakvlak beslaat.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-02-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:322

Zaaknummer: 201304338/1/A1

Wetsartikelen: 4 aanhef en onder vier bijlage II Bor

ANNOTATIE

Tonny Nijmeijer

1. In deze uitspraak passeren drie verschillende grondslagen voor de omgevingsvergunningplicht de revue: de vergunning voor bouwen (art. 2.1 lid 1 onder a Wabo), de vergunning voor gebruiken in strijd met het bestemmingsplan (art. 2.1 lid 1 onder c Wabo) en de vergunning voor milieuactiviteiten (art. 2.1 lid 1 onder e Wabo). Ten aanzien van bouwen en gebruiken in strijd met het bestemmingsplan wordt de werking van artikel 5 van bijlage II van het Bor helder geïllustreerd. Het tweede onderdeel van dit artikel bevat een uitzondering op de uitzondering: is dit onderdeel van toepassing, dan geldt de hoofdregel dat voor bouwen en gebruiken in strijd met het bestemmingsplan op grond van artikel 2.1 lid 1 van de Wabo een omgevingsvergunning is vereist. Opmerking verdient dat in het tweede onderdeel van artikel 5 bijlage II Bor wordt gesproken over gebruik van een bouwwerk in strijd met het bepaalde in artikel 2.1 van de Wabo. Dat is ruimer dan strijd met het bestemmingsplan; gebruik van een bouwwerk in strijd met het bepaalde in artikel 2.1 lid 1 onder d Wabo zou daar bijvoorbeeld ook onder kunnen vallen. Aangezien in het tweede onderdeel van artikel 5 bijlage II van het Bor een directe relatie is gelegd met artikel 3 van die bijlage en dat artikel enkel ziet op de vergunningplicht van artikel 2.1 lid 1 onder c Wabo, kan de strijdigheid als bedoeld in het tweede onderdeel in artikel 5 van bijlage II Bor evenzeer alleen betrekking hebben op strijdigheden als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder c Wabo.

2. In deze zaak is de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen weliswaar aangevraagd, maar is op dat deel van de aanvraag door B&W niet beslist omdat zij ten onrechte van oordeel waren dat voor de bouwactiviteit geen omgevingsvergunning is vereist. Dit gebrek in de besluitvorming leidt uiteraard tot vernietiging van het bestreden besluit. Voor zover de aanvraag zag op de omgevingsvergunning voor bouwen moet alsnog worden beslist door B&W (zie onderdeel V van het dictum). De overwegingen van de Afdeling met betrekking tot de relevantie in dezen van de uitspraak van 12 juni 2013, ECLI:NL:RVS:2013:CA2986 (Schiedam) begrijp ik niet goed. Het college beoogt – neem ik althans aan – met een beroep op die uitspraak te voorkomen dat de rechtsgevolgen van de beslissing op de aanvraag om vergunning voor gebruik in strijd met het bestemmingsplan door de vernietiging verloren gaan. De Afdeling laat met een beroep op de tekst van artikel 2.7 lid 1 Wabo (zoals die met

ingang van 25 april 2013 geldt) die rechtsgevolgen inderdaad in stand (zie r.o. 11). Het in stand laten van de rechtsgevolgen is in een geval als dit enkel mogelijk vanwege het feit dat in artikel 2.7 lid 1 Wabo tegenwoordig is bepaald dat de ‘c-vergunning’ afzonderlijk kan worden aangevraagd. Die conclusie is met zoveel woorden getrokken in de genoemde uitspraak van 12 juni 2013. Ik zie daarom niet in waarom die uitspraak in de onderhavige zaak toepassing mist. Wellicht dat het college van B&W en de Afdeling op dit punt langs elkaar heen praten?

3. De uitspraak onderstreept ten aanzien van de omgevingsvergunningplicht voor milieuactiviteiten de samenloop en het juridische verschil tussen artikel 1.1 lid 3 van de WMB en artikel 1.1 lid 3 van de Wabo. Een omgevingsvergunningplicht voor milieuactiviteiten is er alleen in de gevallen die in onderdeel B en onderdeel C van bijlage I van het Bor zijn aangewezen (afgezien van de situatie dat een IPPC-installatie onderdeel is van de inrichting; zie art. 2.1 lid 2 Bor). Van zo’n aanwijzing is in dit geval geen sprake, dus is geen omgevingsvergunning nodig als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder e Wabo. Dat betekent niet dat de inrichting niet wordt genormeerd: normering vindt plaats op basis van de algemene regels van het Barim.

ANNOTATIE

Tycho Lam

1. In bovenstaande uitspraak staat een projectomgevingsvergunning (omgevingsvergunning als bedoeld in art. 2.1 lid 1 onder c Wabo die wordt verleend met toepassing van art. 2.12 lid 1 onder a onder 3° van de Wabo) voor de activiteiten planologisch strijdig gebruik en bouwen centraal. Aanleiding voor de aanvraag is een wegomlegging die kennelijk tot gevolg heeft dat een HEMA-winkel tijdelijk op de onderhavige locatie gevestigd moet worden. Aan de omgevingsvergunning is een instandhoudingstermijn van acht jaar verbonden. In beroep wordt aangevoerd dat de omgevingsvergunning niet verleend had mogen worden voor een periode van acht jaar. Aan deze stelling wordt ten grondslag gelegd dat op grond van artikel 5.18 lid 1 van het Bor een tijdelijke omgevingsvergunning slechts voor een periode van maximaal vijf jaar verleend kan worden. De rechtbank verklaart het beroep op dit punt gegrond. In een uitspraak van 18 december 2013 heeft de Rechtbank Midden-Nederland in gelijke zin geoordeeld (ECLI:NL:RBUTR:2013:447). Naar mijn mening kunnen op goede gronden vraagtekens worden geplaatst bij de juistheid van beide rechterlijke oordelen. Ik licht dat hieronder toe.

2. Op grond van artikel 2.12 lid 2 van de Wabo kan in afwijking van artikel 2.12 lid 1 onder a onder 3° van de Wabo, een omgevingsvergunning, voor zover zij betrekking heeft op een activiteit voor een bepaalde termijn, worden verleend, indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. De afwijking is erin gelegen dat de tijdelijke omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12 lid 2 van de Wabo geen goede ruimtelijke onderbouwing behoeft te bevatten. Voorts is artikel 2.23 van de Wabo gewijd aan de verlening van een omgevingsvergunning voor een bepaalde termijn. Artikel 2.23 lid 1 van de Wabo bepaalt dat in een omgevingsvergunning kan worden bepaald dat zij geheel of gedeeltelijk geldt voor een daarin aangegeven termijn. Het tweede lid van dat artikel bepaalt dat bij algemene maatregel van bestuur categorieën van gevallen kunnen worden aangewezen, waarin in de omgevingsvergunning wordt bepaald dat zij slechts geldt voor een daarbij aangegeven termijn. Bij de maatregel kan worden bepaald dat de omgevingsvergunning voor ten hoogste een daarbij aangegeven termijn kan gelden, aldus het tweede lid. Voor de activiteit bouwen en afwijken van het bestemmingsplan is deze nadere regeling vastgelegd in

respectievelijk artikel 5.16 lid 1 aanhef en onder a en artikel 5.18 lid 1 van het Bor. Laatstgenoemd artikel bepaalt dat in een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder c van de Wabo, die voorziet in een tijdelijke behoefte, wordt bepaald dat zij slechts geldt voor een daarin aangegeven termijn van ten hoogste vijf jaar.

3. Volgens de rechtbank volgt uit het in de vorige alinea weergegeven wettelijk systeem dat een tijdelijke omgevingsvergunning slechts kan worden verleend voor maximaal vijf jaar. Verlening van een tijdelijke omgevingsvergunning voor een termijn langer dan vijf jaar behoort volgens de rechtbank niet tot de mogelijkheden.

4. Het hiervoor weergegeven oordeel van de rechtbank strookt niet met de jurisprudentie van de Afdeling over de verlening van een tijdelijke vrijstelling op grond van artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO). In een uitspraak van 23 juni 2010 (ECLI:NL:RVS:2010:BM8793, StAB 2010/4) overweegt de Afdeling het volgende: 'Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 23 januari 2008 in zaak nr. 200703277/1) valt niet in te zien dat met toepassing van de, ten opzichte van de in artikel 17 van de WRO vervatte procedure, zwaardere procedure van artikel 19, eerste lid, van de WRO niet een tijdelijke vrijstelling kan worden verleend. Zoals [appellante] terecht betoogt, zien de voor het verlenen van vrijstelling krachtens artikel 17 van de WRO geldende wettelijke vereisten en de daarop betrekking hebbende jurisprudentie van de Afdeling niet op de toepassing van artikel 19, eerste lid, van de WRO. Dat neemt echter niet weg dat, indien voor de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het project waarvoor krachtens laatstgenoemd artikellid vrijstelling voor een bepaalde termijn wordt verleend de tijdelijkheid van essentieel belang is, in hoge mate waarschijnlijk dient te zijn dat de desbetreffende afwijking van het geldende bestemmingsplan inderdaad niet langer dan de gestelde termijn zal duren.' Een artikel 19-vrijstelling kon dus verleend worden voor een periode langer dan vijf jaar. In mijn eigen woorden: als een bestuursorgaan met gebruikmaking van de 'zware' artikel 19-procedure een permanente vrijstelling mag verlenen, mag dat bestuursorgaan die vrijstelling met toepassing van diezelfde 'zware' procedure ook voor een bepaalde periode verlenen. Wie het meerdere mag (het verlenen van een permanente vrijstelling), mag ook het mindere (verlenen van een vrijstelling voor een bepaalde periode).

5. Hoewel ik in mijn noot onder de uitspraak van de Afdeling heb aangegeven dat de uitspraak onder vigeur van de Wabo betekenis zou houden, wordt daar in de uitspraak van de rechtbank niet aan gerefereerd. In de uitspraak van de Rechtbank Midden-Nederland wordt wel aandacht besteed aan het oude wettelijke regime. Die rechtbank komt op basis van een letterlijke lezing van artikel 5.18 van het Bor tot de conclusie dat dit artikel dwingend rechtelijk voorschrijft dat in geval van een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder c van de Wabo die voorziet in een tijdelijke behoefte, een maximale termijn van vijf jaar geldt.

De jurisprudentie gewezen onder vigeur van artikel 17 en 19 van de WRO is daarom niet relevant, aldus de rechtbank.

6. Op dit oordeel van de rechtbank is het een en ander af te dingen. De rechtbank verliest naar mijn mening uit het oog dat de wetgever in artikel 5.18 van het Bor specifiek het oog heeft op de vergunning als bedoeld in artikel 2.12 lid 2 van de Wabo. Aan de memorie van toelichting ontleen ik: 'In artikel 2.14, tweede lid [thans art. 2.12 lid 2; toevoeging TL], is de tijdelijke afwijking van het bestemmingsplan (artikel 3.15 van de Wro) opgenomen. Voor die gevallen zal een tijdelijke omgevingsvergunning worden verleend. Dit zal worden geregeld in de amvb op grond van artikel 2.27, tweede lid [thans art. 2.23; toevoeging TL]' (Kamerstukken II 2006/07, 30844, 3, p. 106). Zie ook de parlementaire geschiedenis over artikel 2.27 (thans: art. 2.23): 'Het eerste lid biedt de mogelijkheid om in de omgevingsvergunning te bepalen dat deze geldt voor een daarin aangegeven termijn. Zonder deze bepaling zouden vergunningen alleen voor onbepaalde tijd kunnen worden verleend. (...) Verder zullen krachtens het tweede lid bijvoorbeeld de categorieën gevallen worden aangewezen, waarin nu een tijdelijke afwijking van het bestemmingsplan kan worden toegestaan of een tijdelijke bouwvergunning kan worden verleend. Het derde lid is ontleend aan de artikelen 3.10, tweede lid, en 3.15, vierde lid, van de Wro' (Kamerstukken II 2006/07, 30844, 3, p. 112). Uit de aangehaalde passages volgt dat de bevoegdheid om een omgevingsvergunning met toepassing van artikel 2.12 lid 2 van de Wabo voor een periode van ten hoogste vijf jaar te verlenen, evenals onder het oude recht, bestaat naast de algemene bevoegdheid om in een omgevingsvergunning te bepalen dat deze slechts geldt voor een daarin bepaalde termijn. Dat in artikel 5.18 van het Bor verwezen wordt naar artikel 2.1 lid 1 onder c van de Wabo, maakt dat niet anders. In andere woorden, in het wettelijk systeem van de Wabo zijn de tijdelijke omgevingsvergunning (art. 2.12 lid 2 en paragraaf 5.4 van het Bor) en de omgevingsvergunning waarin wordt bepaald dat zij geldt voor een daarin bepaalde termijn, verschillende figuren waarvoor verschillende wettelijke eisen gelden. De omgevingsvergunning die voor een bepaalde termijn wordt verleend, is in feite een permanente omgevingsvergunning waarvan de werkingsduur door middel van een aan de vergunning verbonden voorwaarde beperkt is. Dat dit onderscheid moet worden gemaakt, volgt ook uit de Wijzigingswet van de Crisis- en herstelwet (pChw). Door middel van deze wet zullen de artikelen 2.12 lid 2 van de Wabo en artikel 5.18 van het Bor naar verwachting rond de zomer geschrapt worden. Uitgangspunt van de wetswijziging is dat een planologische omgevingsvergunning op grondslag van de aanvraag zowel voor een permanent planologisch strijdig gebruik als voor een tijdelijk planologisch strijdig gebruik kan worden verleend (zie ontwerpbesluit tot wijziging van het Bor, Stcrt. 2013, 30053, onderdeel G). Aan de nota van toelichting bij het ontwerp Bor ontleen ik: 'Het kan daarbij gaan om allerlei varianten in tijdsduur. Er kan in de vergunning een concrete termijn worden gesteld van bijvoorbeeld twee dagen of vijf, dan wel tien of vijftien jaar en langer' (Stcrt. 2013, 30053, onderdeel G). In het

kader van diezelfde wijziging van het Bor zal aan artikel 4 van bijlage II bij het Bor een categorie toegevoegd worden die het mogelijk maakt met toepassing van artikel 2.12 lid 1 onder a onder 2° van de Wabo (en dus met de reguliere voorbereidingsprocedure) een omgevingsvergunning te verlenen voor bouwen of gebruik in afwijking van het bestemmingsplan voor een periode van ten hoogste tien jaar. Deze bevoegdheid doet dus evenals onder het huidige recht niet af aan de bevoegdheid om met toepassing van artikel 2.12 lid 1 onder a onder 3° (en dus geldt dan de uitgebreide voorbereidingsprocedure) een omgevingsvergunning voor een langere periode te verlenen.

RECHTSPRAAK

Beesel/omgevingsvergunning

Strijdig gebruik achterruimte. Artikel 5 bijlage II Bor. Instandlating rechtsgevolgen. Categorie vergunningplichtige inrichtingen.

Uit de stukken blijkt dat de bouwwerkzaamheden waarop onderhavige omgevingsvergunning betrekking heeft reeds hadden plaatsgevonden voordat de aanvraag werd ingediend en de achterruimte toen ook al in strijd met het bestemmingsplan werd gebruikt. Nu de achterruimte in strijd met artikel 2.1 van de Wabo werd gebruikt, heeft artikel 5, tweede lid, van bijlage II, behorende bij het Bor tot gevolg dat de artikelen 2 en 3 van dat besluit niet van toepassing zijn. Derhalve is ook een vergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wabo vereist. Een andere opvatting is niet in overeenstemming met de tekst van artikel 5, tweede lid, van bijlage II, behorende bij het Bor en met de bedoeling van de wetgever.

Artikel 2.7, eerste lid, Wabo is in dit geval niet van toepassing, nu de caféhouder zowel een vergunning voor de activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo heeft aangevraagd als voor de activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a. Bij de beoordeling van de aanvraag om omgevingsvergunning voor de activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wabo is het college ten onrechte tot de conclusie gekomen dat die omgevingsvergunning in dit geval niet is vereist. Het college verwijst in dit verband tevergeefs naar de uitspraak van de Afdeling van 12 juni 2013 waarin het gewijzigde artikel 2.7, eerste lid, van de Wabo is uitgelegd. Het college dient derhalve nog te beslissen op de aanvraag voor zover die ziet op de activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wabo.

In categorie 18, onderdeel 18.1, van onderdeel C van bijlage I van het Bor zijn onder andere cafés genoemd. Anders dan appellant veronderstelt, betreft het geen aanwijzing van een categorie vergunningplichtige inrichtingen krachtens artikel 1.1, derde lid, van de Wabo, maar enkel de aanwijzing van een categorie inrichtingen krachtens artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer. Dit betekent dat voor het café geen omgevingsvergunning op grond van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wabo vereist is.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 29-01-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:173

Zaaknummer: 201300854/1/A4

Wetsartikelen: 1.1 lid 3 Wabo, 2.1 lid 1 aanhef en onder c Wabo, 2.7 lid 1 Wabo, 3 aanhef onder 8
bijlage II Bor, 5 lid 2 bijlage II Bor, 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 1° Wabo en 1.1 lid 3 WMB

RECHTSPRAAK

GS Zuid-Holland/reactieve aanwijzingen

Strijdigheid met verordening. Geen zienswijze. Bevoegdheid geven reactieve aanwijzing.

Dat de raad bekend is met de strijdigheid van het ontwerpplan met de Verordening Ruimte, wat daar ook van zij, laat de verplichting van het college van gedeputeerde staten onverlet om in de zienswijze duidelijk aan te geven op welke onderdelen de raad het ontwerpplan dient te wijzigen vanwege strijd met de Verordening Ruimte. Gelet op het voorgaande is het aanwijzingsbesluit in zoverre in strijd met artikel 3.8, zesde lid, gelezen in samenhang met het vierde lid, van de Wro.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 29-01-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:175

Zaaknummer: 201211986/1/R4

Wetsartikelen: 3.8 lid 4 en 6 Wro

RECHTSPRAAK

Staat der Nederlanden/overschrijding redelijke termijn

Redelijke termijn inzake bezwaar- en beroepsfase.

De Afdeling ziet aanleiding om aan te sluiten bij de rechtspraak van de Centrale Raad van Beroep en de Hoge Raad ten aanzien van de als redelijk aan te merken behandelduren in niet-punitieve zaken. Daarmee wordt tevens aangesloten bij de door alle hoogste bestuursrechters gehanteerde termijn in punitieve zaken en de door de strafrechter gehanteerde termijnen. De Afdeling is thans dan ook van oordeel dat voor de berechting van een zaak in eerste aanleg als uitgangspunt heeft te gelden dat deze niet binnen een redelijke termijn geschiedt, indien de rechter in eerste aanleg niet binnen twee jaar nadat die termijn is aangevangen uitspraak doet. In deze termijn is de duur van een eventuele bezwaarfase, als bedoeld in Hoofdstuk 7 van de Awb, inbegrepen. Voor de berechting van een zaak in hoger beroep heeft als uitgangspunt te gelden dat uitspraak moet worden gedaan binnen twee jaar nadat het rechtsmiddel is ingesteld. In gevallen waarin de bezwaar- en beroepsfase samen zo lang hebben geduurd dat de redelijke termijn daardoor is overschreden, heeft voor de toerekening van die termijnoverschrijding aan het bestuursorgaan, respectievelijk de rechter, als uitgangspunt te gelden dat de bezwaarfase onredelijk lang heeft geduurd, voor zover de duur daarvan een halfjaar overschrijdt en de beroepsfase voor zover zij meer dan anderhalf jaar in beslag heeft genomen.

Voor zover het zaken betreft waarvoor geldt dat de Afdeling en het College van Beroep voor het bedrijfsleven daarover in hoogste ressort oordelen, zijn rechters en bestuursorganen er tot op heden van uitgegaan dat in beginsel een totale lengte van de procedure van ten hoogste vijf jaar redelijk is in zaken die uit een bezwaarschriftprocedure en twee rechterlijke instanties bestaan. Gelet hierop ziet de Afdeling uit praktische overwegingen, onder meer opdat de praktijk zich op haar gewijzigde rechtspraak kan instellen, aanleiding uit te spreken dat de hiervoor genoemde termijnen niet zullen worden toegepast op bezwaar- en beroepsprocedures die volgen op primaire besluiten die zijn bekendgemaakt vóór 1 februari 2014. De Afdeling neemt daarbij in aanmerking dat, zoals in de conclusie van de staatsraad advocaat-generaal uiteen is gezet, de tot op heden gehanteerde redelijke termijn van vijf jaar voor zaken die uit een bezwaarschriftprocedure en twee rechterlijke instanties bestaan,

vermoedelijk niet in strijd is met artikel 6, eerste lid, van het EVRM en er derhalve geen noodzaak is de hiervoor genoemde termijnen met onmiddellijke ingang op alle bezwaar- en beroepsprocedures van toepassing te achten. Het vorenstaande betekent dat in niet-punitieve procedures die volgen op primaire besluiten die bekend zijn gemaakt vóór 1 februari 2014 als uitgangspunt geldt dat de bezwaar- en beroepsfase tezamen niet langer dan drie jaar mogen duren en dat in niet-punitieve procedures die volgen op primaire besluiten die bekendgemaakt zijn gemaakt op of na 1 februari 2014 als uitgangspunt geldt dat de bezwaar- en beroepsfase tezamen niet langer dan twee jaar mogen duren.

Naar het oordeel van de Afdeling verdient het aanbeveling dat de rechter, indien hij partijen in kennis stelt van zijn beslissing om de zaak aan te houden, hen daarbij uitdrukkelijk in de gelegenheid stelt eventuele bezwaren tegen die beslissing schriftelijk aan hem kenbaar te maken binnen een door hem gestelde termijn, in de regel zes weken na verzending van de kennisgeving. Indien partijen van de aldus geboden mogelijkheid geen gebruik maken, mag ervan worden uitgegaan dat zij zich kunnen verenigen met de beslissing van de rechter om de zaak aan te houden en heeft als uitgangspunt te gelden dat het afwachten van de prejudiciële beslissing van het Hof van Justitie redelijk is. In deze gevallen dient de periode, gelegen tussen het moment waarop de rechter partijen schriftelijk in kennis heeft gesteld van zijn beslissing tot aanhouding en de openbaarmaking van de prejudiciële beslissing door het Hof van Justitie, in beginsel buiten beschouwing te worden gelaten bij de beoordeling of de redelijke termijn is overschreden.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 29-01-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:188

Zaaknummer: 201302106/1/A2

Wetsartikelen: 6 lid 1 EVRM

RECHTSPRAAK

Laarbeek/bestemmingsplan 'Kanaaldijk Aarle-Rixtel'

Beroep supermarkt. Geluidhinder. Awb. Relativiteitsbeginsel.

Dat ter plaatse van de supermarkt van appellante geluidhinder kan worden ondervonden van het plan en dat appellante in zoverre is getroffen in een ander belang dan haar concurrentiebelang is niet gebleken. Gelet op het vorenstaande kan het beroep van appellante in zoverre op grond van artikel 8:69a van de Awb niet leiden tot vernietiging van het bestreden besluit, zodat de Afdeling afziet van inhoudelijke bespreking hiervan.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 29-01-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:259

Zaaknummer: 201207404/1/R2

Wetsartikelen: 8:69a Awb en 1.9 Chw